

Rośnie deficyt węgla na Ukrainie

Wojciech Konończuk

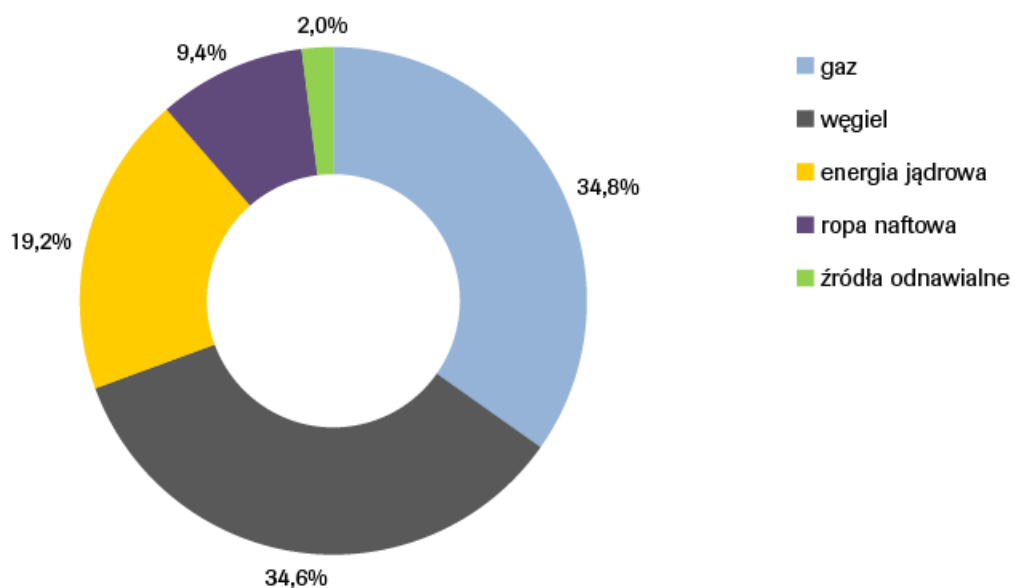
22 października premier Arsenij Jaceniuk oświadczył, że do końca br. Ukrainie zabraknie 4 mln ton węgla. Deficyt wynika z tego, że 88 z 93 ukraińskich kopalni działających w obwodach ługańskim i donieckim, które łącznie odpowiadają za 70% krajowego wydobycia, znajduje się na terenach kontrolowanych przez bojowników. W wyniku działań wojennych 69 kopalń w Donbasie wstrzymało działalność, kilkanaście zostało zniszczonych. Nawet działające zakłady mają problem z dostawami do ukraińskich elektrowni ze względu na uszkodzone linie kolejowe. W rezultacie produkcja węgla we wrześniu spadła o 51% w porównaniu do analogicznego miesiąca ub.r., a ukraińskie elektrownie coraz dotkliwiej zaczynają odczuwać deficyt surowca. We wrześniu produkcja energii elektrycznej obniżyła się o 13,7%. Przed jeszcze większym spadkiem elektrownie ratują zapasy węgla na składach, które jednak w szybkim tempie się kurczą. Na początku października sięgały one 1,93 mln ton, w tym 0,49 mln ton węgla wysokokalorycznego, podczas gdy w tym samym okresie w ub.r. wynosiły 4,37 mln ton.

Komentarz

- Węgiel ma kluczowe – obok gazu – znaczenie w ukraińskim bilansie energetycznym (udział 35%) oraz w produkcji energii elektrycznej (45%). Ukraina jest czwartym największym w Europie (po Rosji, Niemczech i Polsce) producentem węgla, mającym 4% zasobów światowych; dotychczas całość tego surowca zużywanego w ukraińskich elektrowniach pochodziła z wydobycia własnego. W wyniku konfliktu w Donbasie Ukraina zmuszona będzie do importu dużych ilości węgla, szczególnie węgla energetycznego (wysokokalorycznego), zużywanego w elektrowniach ciepłych. Według ocen Ministerstwa Energetyki i Przemysłu Węglowego w okresie jesienno-zimowym Ukrainie może zabraknąć węgla do wyprodukowania 30% energii elektrycznej.
- W związku z rosnącym deficytem węgla Ukraina do maksymalnie możliwych wielkości zwiększyła produkcję energii elektrycznej w elektrowniach jądrowych, znacząco zmniejszyła eksport energii oraz istotnie ograniczyła dostawy na Krym. Podjęte działania nie są jednak w stanie zrekompensować spadającej produkcji energii w elektrowniach ciepłych. W związku z tym, że w kolejnych miesiącach nie ma szans na wznowienie dostaw z kopalń w Donbasie, deficyt węgla w ukraińskich elektrowniach wyniesie minimum 4 mln ton do końca br. i około 2,8 mln ton miesięcznie w 2015 roku.
- W związku z rozpoczętym już sezonem grzewczym Ukraina ma niewiele czasu, aby zapewnić dostawy wysokokalorycznego węgla z zagranicy, szczególnie biorąc pod

uwagę, że – w odróżnieniu od innych rodzajów węgla – nie jest on łatwo dostępny na rynku (Polska nie jest eksporterem węgla, którego najbardziej brakuje Ukrainie). Należy się zatem spodziewać, że w związku z brakiem surowca w najbliższych tygodniach niektóre z ukraińskich elektrowni ciepłych będą zmuszone ograniczyć produkcję energii. Jeszcze w sierpniu Kijów podpisał kontrakt o dostawach 1 mln ton węgla z RPA, ale pierwsza dostawa (80 tys. ton) zostanie zrealizowana dopiero w końcu października. Istotnym problemem jest również cena węgla, wyższa o około 1/3 od węgla krajowego, co oznacza dodatkowe wydatki w wysokości około 200 mln dolarów miesięcznie. W rezultacie problemy z węglem, w połączeniu z brakiem dostaw od 16 czerwca rosyjskiego gazu potęgują coraz trudniejszą sytuację energetyczną Ukrainy.

Bilans energetyczny Ukrainy w 2013 roku

Produkcja energii elektrycznej na Ukrainie w 2013 roku

